

โครงการยววิจัยเศรษฐกิจชุมชนฉบับสมบูรณ์ ปี 2552

โครงการ ข้าวซ่อมมือพัฒนาแนวคิด สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน

อาจารย์ที่ปรึกษา นางสาวสมศรี ชอบกิจ

โรงเรียนควนโดนวิทยา

คณะผู้วิจัย

1. นางสาวพรรณนิดา เรือเรียบ
2. นางสาววิจิตรา ทาเงิน
3. นายอนุวัฒน์ หมั่นเส้น

เดือน สิงหาคม ปี 2553

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ชุดโครงการวิจัย “การวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ตอนกลาง”

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้จะเสร็จสิ้นสมบูรณ์ไปไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากทางคณะผู้วิจัย คือ นางสาวพรณิดา เรือเรียบ นางสาวจิตรา ทาเงิน นายอนุวัฒน์ หมันเส้น และหน่วยงานเทศบาลตำบลควนโดน องค์การบริหารส่วนตำบลควนโดน ที่คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาทางผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณครูสมศรี ชอบกิจ ครูที่ปรึกษา นายวุทธิเวช เจียรนัย ตำแหน่งหัวหน้าแผนกเศรษฐกิจชุมชน สำนักงานเทศบาลตำบลควนโดน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควนโดน นายปรีดา ราชภักดี คุณสุวรรณี ชุ่มจำรัส ประธานกลุ่มข้าวหอมมือบ้านสะพานโยง และกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภค ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ที่ขาดมิได้คือกลุ่มสมาชิกข้าวหอมมือและเพื่อนๆทุกคนที่คอยให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

คณะผู้วิจัย

นางสาวพรณิดา เรือเรียบ

นางสาวจิตรา ทาเงิน

นายอนุวัฒน์ หมันเส้น

ชื่อโครงการ ข้าวซ้อมมือพัฒนาแนวคิดสู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน

ผู้จัดทำโครงการ 1. นางสาวพรรณนิดา เรือเรียบ

2. นางสาวจิตรรา ทาเงิน

3. นายอนุวัฒน์ หมั่นเส้น

ครูที่ปรึกษา นางสาวสมศรี ชอบกิจ

โรงเรียนควนโดนวิทยา

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่องข้าวซ้อมมือพัฒนาแนวคิดสู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน ได้ศึกษาเกี่ยวกับการทำข้าวซ้อมมือของชุมชนบ้านสะพานโยง ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อต้องการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคข้าวซ้อมมือในชุมชนบ้านสะพานโยง
2. เพื่อต้องการศึกษาแหล่งผลิตข้าวซ้อมมือและเศรษฐกิจของข้าวในชุมชน

โดยทางผู้วิจัยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ

1. แบบสอบถามจำนวน 49 ชุดโดยการแบ่งออกเป็นดังนี้

- แบบสอบถามผู้ผลิตจำนวน 8 ชุด
- แบบสอบถามผู้จำหน่ายจำนวน 3 ชุด
- แบบสอบถามผู้บริโภคจำนวน 38 ชุด

2. ปากกา

3. กล้องถ่ายรูป

4. คอมพิวเตอร์

โดยทางผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่ชุมชนบ้านสะพานโยง และจัดทำแบบสอบถาม สุ่มสอบถามโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ผลิต กลุ่มผู้บริโภค และกลุ่มผู้จำหน่ายข้าวซ้อมมือ จำนวน 3 ร้าน

ผลการศึกษาพบว่า ข้าวซ้อมมือยังเป็นที่ต้องการของประชากรอยู่เพียงแต่ผลผลิตของกลุ่มข้าวซ้อมมือที่ได้นั้น ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ การรองรับของตลาดก็ไม่ทั่วถึง ทำให้ข้าวซ้อมมือจึงไม่มีการบริโภคกันอย่างแพร่หลายในชุมชนควนโดน มีเพียงแต่ชุมชนบ้านสะพานโยงเท่านั้นที่ได้รับการบริโภค

ข้าวซ้อมมืออยู่ แต่อย่างไรแม้เพียงแต่ชุมชนบ้านสะพานโยงข้าวซ้อมมือที่ผลิตได้ก็ไม่เพียงพอ เพราะการขายข้าวเปลือกให้กับทางกลุ่มข้าวซ้อมมือของกลุ่มผู้ผลิตยังน้อย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
- ที่มาและความสำคัญ	2
- วัตถุประสงค์	3
- ขอบเขตการศึกษา	3
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	6
บทที่ 4 ผลการศึกษา	8
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล	16
เอกสารอ้างอิง	17
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	19
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม	23
ภาคผนวก ค สรุปข้อมูลดิบจากแบบสอบถาม	33

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลการผลิตข้าว	8
ตารางที่ 2 ข้อมูลการส่งขายข้าว	8
ตารางที่ 3 ข้อมูลการบริโภค	10

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพ 1 แผนภูมิแท่งแสดงปริมาณความต้องการซื้อข้าวหอมมะลิของร้านค้าในชุมชน	9
ภาพ 2 แผนภูมิแท่งแสดงราคาข้าวที่ร้านค้าในชุมชนรับไปจำหน่าย	10
ภาพ 3 แผนภูมิแท่งแสดงค่าใช้จ่ายของกลุ่มสตรีข้าวหอมมะลิใน 1 เดือน	14

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันโลกมีความพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีต่างมากมาย โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมอาหาร มีการนำสารเคมีเข้ามาช่วยในเรื่องการถนอมอาหาร ดังนั้นในการเลือกบริโภคอาหาร จึงควรคำนึงถึงสารเคมีที่มีการปนเปื้อนอยู่ในอาหารให้มากขึ้น(อ.โพธิ์ประทับช้าง <http://learners.in.th>)

ทางคณะผู้วิจัยได้ศึกษาและไปขอความรู้และขอคำปรึกษากับทางสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควนโดน คุณปริดา ราชภักดี ในเรื่องเศรษฐกิจในชุมชนบ้านสะพานโยง ซึ่งยังไม่ตรงเป้าหมายตามที่ทางผู้วิจัยตั้งไว้ จึงได้ไปปรึกษากับ นายวุฒิเวช เจียรนัย ตำแหน่งหัวหน้าแผนกเศรษฐกิจชุมชน สำนักงานเทศบาลตำบลควนโดน ได้เสนอเรื่องของการผลิตข้าวซ้อมมือ และผ้าบาติก แต่เนื่องจากการทำผ้าบาติกนั้น ยังไม่มีการตั้งกลุ่มอย่างชัดเจน จึงเลือกที่จะทำวิจัยการผลิตข้าวซ้อมมือ ซึ่งได้เห็นตัวอย่างจากกลุ่มข้าวซ้อมมือดังต่อไปนี้

จังหวัดพิษณุโลกที่เล็งเห็นถึงคุณค่าของข้าวซ้อมมือจึงได้จัดตั้งกลุ่มข้าวซ้อมมือขึ้น
(<http://www.med.nu.ac.th>)

กลุ่มของจังหวัดสงขลา ที่ต้องการนำวิถีดั้งเดิม มาใช้และถ่ายทอดให้กับชาวบ้าน
(<http://www.andamanguide.com>)

กลุ่มข้าวสังข์หยด จังหวัดพัทลุงก็เช่นเดียวกัน ซึ่งเนื่องมาจากการเห็นประโยชน์และคุณค่าของข้าวซ้อมมือที่ควบคู่ไปกับอาชีพการทำนา ของคนในชุมชน (<http://www.bloggang.com>)

ด้วยข้อมูลหลายๆแหล่งทำให้คณะผู้วิจัยจึงเลือกที่จะทำวิจัยเรื่อง ข้าวซ้อมมือพัฒนาแนวคิด สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน โดยได้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม จากคุณสุวรรณี ชุ่มจำรัส ประธานกลุ่มข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง

ข้าวซ้อมมือมีวิธีการ กระบวนการหลายขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การผึ่งแดด คือการนำข้าวเปลือกมาใส่ในกระด้ง เพื่อนำข้าวไปผึ่งแดดแห้งและง่ายต่อการตำข้าว

2. การตำ คือการนำข้าวเปลือกที่ได้จากการผึ่งแดดเรียบร้อยแล้ว นำมาตำใส่ครกไม้ให้แตกออกจากเปลือก

3. การฟัด คือการนำข้าวที่ได้จากการตำเรียบร้อยแล้วมาฟัดในกระด้ง เพื่อต้องการนำเปลือกข้าวออกจากเมล็ดข้าว

4. การสีกับครก คือการนำข้าวจากการฟัดครั้งสุดท้ายมาสีเพื่อคัดแยกข้าวรอบสุดท้ายอย่างละเอียด

ข้าวซ้อมมือมีประโยชน์ ป้องกันโรคเหน็บชา รับประทานอร่อย หอม เม็ดข้าวไม่แข็ง แต่ด้วยสภาพภูมิอากาศที่ไม่แน่นอน การผลิตข้าวซ้อมมือ จึงได้ผลผลิตที่ไม่คงที่แต่ละเดือนจะได้ปริมาณข้าวซ้อมมือที่ต่างกัน ทำให้คนในชุมชนบริโภคข้าวซ้อมมือไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอ การส่งข้าวออกขาย

ของกลุ่มผู้ผลิตก็จะส่งขายให้กับพ่อค้าแม่ค้าภายนอกชุมชน และซื้อข้าวจากร้านค้าในชุมชนมารับประทานด้วยราคาที่สูงกว่าข้าวที่ขายออกไป ข้าวที่ใช้ในการผลิตข้าวซ้อมมือก็ไม่เพียงพอด้วย ทางผู้วิจัยจึงได้สำรวจประชากรที่บริโภคข้าวซ้อมมือในชุมชนบ้านสะพานโยง ว่ามีมากน้อยเพียงใด และความต้องการข้าวซ้อมมืออยู่ในระดับไหน เพื่อเศรษฐกิจในชุมชนจะได้มีการพัฒนา คนในชุมชนก็ได้ใช้ทรัพยากรของตนเองให้มีค่า สุขภาพร่างกายแข็งแรงด้วยประโยชน์อันมหาศาลของข้าวซ้อมมือ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อต้องการศึกษาการบริโภคข้าวซ้อมมือในชุมชนบ้านสะพานโยง
2. เพื่อต้องการศึกษาแหล่งของข้าวซ้อมมือและเศรษฐกิจของข้าวในชุมชน

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
 - 1.1 นายจุฑาธิเวช เจียรนัย ตำแหน่งหัวหน้าแผนกเศรษฐกิจชุมชน สำนักงานเทศบาลตำบลควนโดน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควนโดน
 - 1.2 นายปรีดา ราชภักดี สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควนโดน
 - 1.3 คุณสุวรรณี ชุ่มจำรัส ประธานกลุ่มข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง
 - 1.4 กลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคในชุมชนบ้านสะพานโยงโดยมีจำนวนทั้งหมด 37 ครัวเรือน
 - 1.5 กลุ่มผู้ผลิตของกลุ่มข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง มีจำนวนทั้งหมด 8 คน
 - 1.6 กลุ่มผู้จำหน่ายข้าวในชุมชนควนโดนจำนวน 3 ร้าน
2. ประเด็นการศึกษา
 - 2.1 การบริโภคของกลุ่มผู้บริโภคข้าวซ้อมมือ
 - 2.2 การผลิตข้าวซ้อมมือของกลุ่มข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง
 - 2.3 การจัดสรรผลผลิตให้กับร้านค้าภายในชุมชนบ้านสะพานโยง

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ทราบผู้บริโภคข้าวหอมมือในชุมชนบ้านสะพานโยง
2. ทราบกระบวนการผลิตข้าวหอมมือ
3. ทราบความต้องการของท้องตลาด
4. กลุ่มข้าวหอมมือได้มีการพัฒนาและผลิตข้าวหอมมือในปริมาณที่เพียงพอต่อผู้บริโภค

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติกลุ่มข้าวซ้อมมือ บ้านสะพานโยง

ข้าวซ้อมมือชุมชนบ้านสะพานโยง ได้ดำเนินการมาตั้งแต่บรรพบุรุษแต่ได้หยุดดำเนินการไประยะหนึ่ง ต่อมาสาธารณะสุขอำเภอได้แนะนำคุณค่าข้าวซ้อมมือว่ามีประโยชน์ต่อร่างกายมาก จึงได้มีการส่งเสริมให้บริโภคเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย จึงเห็นแนวทางในการสร้างเสริมเพื่อก่อให้เกิดรายได้ จึงมีการรวมกลุ่มกันขึ้น เมื่อวันที่ 15 พ.ค. 2545 มีสมาชิก 35 คน ลงหุ้นเพื่อเป็นการดำเนินการและบางส่วนครอบครัวสมาชิกสมทบอุปกรณ์ มีทุนดำเนินการ 2000 บาท และได้รับการสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์ พร้อมปรับปรุงโรงเรือนจากเทศบาลตำบลควนโดน เป็นเงิน 16,000 บาท และจากสหกรณ์จังหวัดสตูล เป็นเงิน 40,000 บาท เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม (คุณ สุวรรณี ชุ่มจรัส ประธานกลุ่มข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง)

ประโยชน์ของข้าวซ้อมมือ

ข้าวซ้อมมือมีประโยชน์ทำให้ร่างกายแข็งแรง เพราะภายในข้าวซ้อมมือมีสารอาหารที่เป็นประโยชน์บวกกับวิตามินหลายชนิด ดังพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่กล่าวว่า “มีคนบอกว่าคนจนกินข้าวกล้อง เรากินข้าวกล้องทุกวัน เรานี้แหละเป็นคนจน”

ข้าวซ้อมมือเมล็ดสีน้ำตาล หน้าตาไม่สวยใสเหมือนข้าวขัดขาว แต่การกินข้าวกล้องนั้นทำให้เรารู้สึกอิ่มเร็วและอิ่มได้นานกว่า จึงไม่ให้อ้วน เพราะข้าวกล้องอุดมด้วยเส้นใยอาหารและคุณค่าทางอาหารมากกว่าข้าวที่ขัดสีจนขาว บางคนอาจจะคุ้นเคยกับการเรียกข้าวกล้องว่า ข้าวซ้อมมือ หรือข้าวแดง เพราะในสมัยโบราณชาวบ้านใช้วิธีตำข้าวกินเอง จึงเรียกกันว่าข้าวซ้อมมือ แต่ปัจจุบันเราใช้เครื่องจักรสีข้าวจึงเปลี่ยนมาเรียกว่า “ข้าวกล้อง” แต่ไม่ว่าจะเรียกอะไรก็ล้วนแล้ว แต่มีคุณประโยชน์ต่อร่างกายเหมือนกัน

การกินข้าวซ้อมมือหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ข้าวกล้อง เป็นประจำทุกวัน จะช่วยป้องกันโรคเหน็บชา โรคโลหิตจาง กรรมวิธีการหุงข้าวกล้องก็ไม่ได้ยุ่งยากอะไร แต่ถ้าใครหุงไม่เป็นอาจทำให้ข้าวแข็งไม่น่ารับประทาน ทำให้ไม่อยากทานข้าวกล้องไปเลย

การหุงข้าวซ้อมมือจะหุงง่ายมากโดยมีวิธีการหุงคือเริ่มจาก การเก็บสิ่งแปลกปลอมออกเสียก่อน และควรหุงข้าวเพียงครั้งเดียวเพื่อไม่ให้สูญเสียวิตามินไปกับน้ำข้าวขาว ในการหุงข้าวกล้องนั้น ต้องใส่น้ำในปริมาณที่มากกว่าการหุงข้าวขาวเพราะข้าวกล้องมีเยื่อหุ้มเมล็ด การดูดซึมน้ำจะยากกว่าจึงต้องใช้เวลานาน แต่เพื่อเป็นการประหยัดเวลาควรแช่ข้าวกล้อง ก่อนหุงประมาณ 5-10 นาที ข้าวกล้องที่หุงแล้วจะได้นุ่มหอมรับประทาน การรับประทานข้าวซ้อมมือนั้น สำหรับผู้ที่รับประทานใหม่ๆ อาจจะ ไม่เคยชิน รู้สึกฝืดคอแต่หากรับประทานไประยะหนึ่งจะรู้สึก ว่า ข้าวกล้องหอม ยิ่งรับประทานๆ ก็จะได้รสชาติหวานอร่อยมากกว่าข้าวขาว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มข้าวซ้อมมือจังหวัดพิษณุโลก ได้เล็งเห็นคุณค่าของข้าวซ้อมมือจึงได้จัดตั้งกลุ่มข้าวซ้อมมือขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของประชาชน (<http://www.med.nu.ac.th>)

กลุ่มข้าวซ้อมมือตำบลปากโทก จังหวัดสงขลา ซึ่งต้องการนำวิถีดั้งเดิม มาใช้และถ่ายทอดให้กับชาวบ้านเพื่อให้ได้มีผู้สืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมไว้ (<http://www.andamanguide.com>)

กลุ่มข้าวสังข์หยด จังหวัดพัทลุงก็เช่นเดียวกัน ซึ่งเนื่องมาจากการเห็นประโยชน์และคุณค่าของข้าวซ้อมมือที่ควบคู่ไปกับอาชีพการทำนา ของคนในชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (<http://www.bloggang.com>)

จากแหล่งข้อมูลที่ค้นคว้าทางผู้วิจัยคิดว่านอกจากการเห็นคุณค่าของข้าวซ้อมมือและการนำวิถีดั้งเดิมมาถ่ายทอดให้กับชาวบ้านแล้ว เราควรนำมาจัดทำเป็นกลุ่มใหญ่ภายในชุมชนขยายเป็นสินค้าสู่โอท็อป และให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการทำงาน ส่งเสริมวัตถุดิบภายในชุมชนในการผลิตข้าวซ้อมมือ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

วิจัยเรื่อง ข้าวซ้อมมือพัฒนาแนวคิด ผู้ระบบเศรษฐกิจชุมชน ได้มีการสำรวจเพื่อต้องการหาข้อมูลจากกลุ่มผู้บริโภค ผู้ผลิต รวมถึงกลุ่มผู้จำหน่ายของท้องตลาด โดยทางผู้วิจัยได้มีการศึกษา สอบถาม และค้นคว้า จากแหล่งต่างๆ โดยทางผู้วิจัยมีวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 วิธีการศึกษา

2. สอบถามข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลควนโดนและสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากเทศบาลควนโดน เพื่อต้องการที่จะทราบเศรษฐกิจที่เป็นสินค้าประจำอำเภอควนโดนที่มีประชากรต้องการอย่างมาก
3. ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับการส่งออกและการบริโภคข้าวซ้อมมือเพื่อต้องการที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัยระบบเศรษฐกิจข้าวซ้อมมือของชุมชน
4. ลงสอบถามข้อมูลจากประธานกลุ่มข้าวซ้อมมือ (นางสุวรรณณี ชุ่มจรัส)
5. แบ่งกลุ่มตัวอย่างการสำรวจออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริโภค กลุ่มผู้ผลิต และกลุ่มผู้จำหน่าย
6. ลงพื้นที่สอบถามข้อมูลดังแบบสอบถามที่แนบมา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวแทน คือ นางติหา สามัญ นางสุวรรณณี ชุ่มจรัส ประธานกลุ่มข้าวซ้อมมือ เพื่อสอบถามการทำข้าวซ้อมมือตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และกลุ่มตัวอย่างในชุมชนตำบลควนโดนในเรื่องของผลผลิตที่ได้และการบริโภคของประชาชนในกลุ่มตัวอย่าง 25% ในชุมชนบ้านสะพานโยง ซึ่งทางผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ต้องการสอบถามดังนี้

1. กลุ่มผู้ผลิต คือ ชาวนาที่เป็นสมาชิกของกลุ่มข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง ซึ่งมีจำนวน 38 ครัวเรือน โดยผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจำนวน 8 ครัวเรือน สุ่มแบบเฉพาะเจาะจง โดยเก็บข้อมูลจากประธานกลุ่ม 1 คน รองประธานกลุ่ม 1 คน เภรัญญิก 1 คน และสมาชิก 4 คน
2. กลุ่มผู้จำหน่าย คือ พ่อค้าแม่ค้าที่รับซื้อข้าวซ้อมมือและข้าวอื่นตามท้องตลาดมาจำหน่ายในชุมชนบ้านสะพานโยง ซึ่งมีจำนวน 5 ร้าน โดยทางผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจำนวน 3 ร้าน สุ่มแบบเฉพาะเจาะจง โดยเก็บข้อมูลจากพ่อค้าแม่ค้าทั้ง 3 ร้าน โดยสอบถามราคาการจำหน่ายระหว่างข้าวซ้อมมือและข้าวอื่นๆทั่วไป

3. กลุ่มผู้บริโภค คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านสะพานโยง ซึ่งมีจำนวน 145 ครัวเรือน โดยผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจำนวน 38 ครัวเรือน สุ่มแบบไม่เฉพาะเจาะจง โดยเก็บข้อมูลจากแต่ละครัวเรือนจนครบทั้ง 38 ครัวเรือนตามที่กำหนดไว้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถามจำนวน 49 ชุดโดยการแบ่งออกเป็นดังนี้
 - แบบสอบถามผู้ผลิตจำนวน 8 ชุด
 - แบบสอบถามผู้จำหน่ายจำนวน 3 ชุด
 - แบบสอบถามผู้บริโภคจำนวน 38 ชุด
2. ปากกา
3. กล้องถ่ายรูป
4. คอมพิวเตอร์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย จะสามารถวิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามโดยตรงของประชากร โดยการแยกเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค ตามวัตถุประสงค์ของทางวิจัยต้องการจึงแยกดังนี้

- ข้อมูลการผลิต คือ การทำนาของสมาชิกกลุ่มข้าวซ้อมมือใน 1 ปี ผลิตข้าว 1 หรือ 2 ครั้งต่อปี
- ข้อมูลการส่งขายข้าว คือ การส่งข้าวที่ผลิตออกมาส่งขายให้กลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือในแต่ละครั้งต่อปี
- ปริมาณความต้องการ คือ ความต้องการของผู้จำหน่ายข้าวที่มีปริมาณต่อความต้องการของประชากรในชุมชนอย่างเหมาะสม

- ราคาการขายข้าว คือ ราคาในร้านที่จำหน่ายมีความแตกต่างกันเล็กน้อยเพียงใด
เมื่อ ได้ข้อมูลมาแล้วจึงสามารถสรุปเป็นผลการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการของผู้วิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ข้าวซ้อมมือพัฒนาแนวคิด ผู้ระบบเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งทางผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามกลุ่มที่ศึกษาดังนี้

4.1 ผลการศึกษากลุ่มผู้ผลิตข้าวบ้านสะพานโยง

จาก 38 ครัวเรือนของผู้ผลิตในชุมชนบ้านสะพานโยง ผู้วิจัยได้สุ่มสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ผลิตข้าวมา 8 ครัวเรือน จากผลการสำรวจสรุปผลผลิตออกมาได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลการผลิตข้าว

พื้นที่ (ไร่) ตัวอย่าง	1	1.5	2	3	3.5	5
กลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือ	1	2	2	1	1	1
ผลผลิตที่ได้ (ตัน)	0.5	0.8	1.5	3	3	3.5

ซึ่งจากการศึกษาเราพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ทำนาปีละ 1 ครั้ง ได้แก่พื้นที่ 1-2 ไร่ และ 5 ไร่ ส่วนที่เหลือทำนาปีละ 2 ครั้ง ได้แก่พื้นที่ 3 ไร่ แต่การทำนาที่ได้ผลผลิตออกมาในแต่ละครั้งอาจได้เท่าหรือใกล้เคียงกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมในพื้นที่ทำนาให้เกิดผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพไม่เท่ากันจึงทำให้ผลผลิตที่ออกมาใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 2 ข้อมูลการส่งขายข้าว

การส่งขาย ลำดับที่	การส่งขายข้าวให้กลุ่มข้าวซ้อมมือ (ตัน)	การส่งขายข้าวให้พ่อค้าแม่ค้า (ตัน)
1	-	1
2	2	-
3	-	-
4	-	-
5	-	-
6	1	1
7	1.5	2
8	-	-
รวม	3.5	3

จากตารางการศึกษาเราพบว่าการผลิตส่งขายข้าวในแต่ละครั้งของผู้ผลิต ส่วนใหญ่แล้วจะเก็บไว้เป็นของตนเอง และส่วนที่เหลือจะส่งขายให้แก่กลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือและพ่อค้า แต่การส่งขายของผู้ผลิตจะส่งขายให้กลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือมีมากกว่าการส่งขายให้กับพ่อค้าตามท้องตลาด ซึ่งนั่นคือผลดีของเศรษฐกิจที่จะส่งผลให้ชุมชนได้มีเงินหมุนเวียนอยู่ตลอดและยังเป็นการส่งเสริมข้าวซ้อมมืออีกด้วย

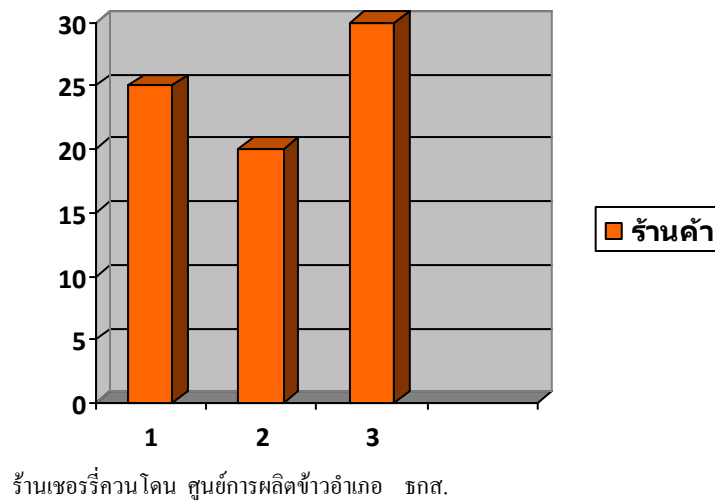
4.2 ผลการศึกษากลุ่มผู้จำหน่ายข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง

จาก 5 ร้าน ของผู้จำหน่ายข้าวในชุมชนบ้านสะพานโยง ผู้วิจัยได้สุ่มสำรวจกลุ่มตัวอย่างข้าวมา 3 ร้าน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ร้านเชอร์รี่กวนโดน

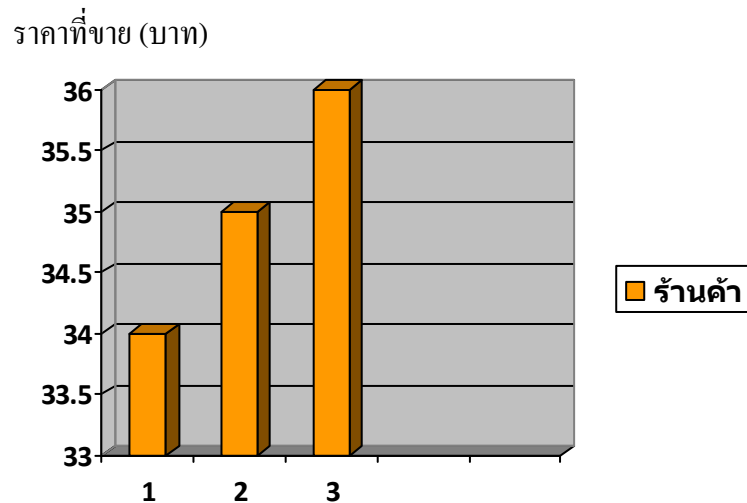
2. ศูนย์การผลิตข้าวอำเภอ
3. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสตูล

ปริมาณข้าว (กก.)

ภาพ 1 แผนภูมิแท่งแสดงปริมาณความต้องการซื้อข้าวหอมมะลิของร้านค้าในชุมชน

จากภาพ 1 พบว่าปริมาณความต้องการของร้านค้าภายนอกนั้นจะมีปริมาณความต้องการสูงสุดที่ 30 กิโลกรัมต่อเดือน ซึ่งเป็นปริมาณที่กำลังเหมาะต่อการให้แก่ประชากรในชุมชน แต่ความต้องการยังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เพราะในการผลิตข้าวหอมมะลินั้นจะได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค

ภาพ 2 แผนภูมิแท่งแสดงราคาข้าวที่ร้านค้าในชุมชนรับไปจำหน่าย

จากภาพ 2 พบว่าราคาข้าวที่ร้านค้ารับไปจำหน่ายในชุมชน จะเห็นว่าราคาในแต่ละร้านมีค่าต่างกันเพียงเล็กน้อย เพราะข้าวซ้อมมือกับข้าวสารทั่วไปมีราคาที่ไม่ค่อยแตกต่างกันเท่าไร การบริโภคข้าวซ้อมมือย่อมถือว่ามีความประโยชน์และคุณค่าที่ดีกว่าแน่นอน ดังนั้นเรื่องของราคาจึงไม่ใช่เหตุผลของการบริโภค

(กลุ่มผู้บริโภค คุณเป๊ยะ สัตติ บ้านเลขที่ 6 หมู่ 1 ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล 91160)

4.3 ผลการศึกษากลุ่มผู้บริโภคข้าวซ้อมมือ

จาก 145 ครัวเรือนในชุมชนบ้านสะพานโยง ผู้วิจัยได้สุ่มสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคข้าวมา 38 ครัวเรือน จากผลสำรวจสรุปออกมาได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลการบริโภค

บริโภค ตัวอย่าง	ข้าวซ้อมมือ	ข้าวซ้อม ภายนอก	ข้าวตนเอง	ข้าวซ้อมมือ+ ข้าวซ้อม	ข้าวซ้อมมือ+ ข้าวตนเอง	ข้าวตนเอง+ ข้าวซ้อม
กลุ่มตัวอย่าง 37ครัวเรือน	5	12	16	2	1	1
กลุ่มสตรี ข้าวซ้อมมือ 8ครัวเรือน	1	4	3	-	-	-
รวม	6	16	19	2	1	1

จากตารางที่ 3 พบว่าการบริโภคข้าวของประชากรในชุมชนบ้านสะพานโยงมีปริมาณการบริโภคที่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะบริโภคข้าวตนเองส่วนที่เหลือจะบริโภคข้าวทั่วไป

แต่ความต้องการในการบริโภคข้าวซ้อมมือของประชากรก็มีความต้องการในการบริโภคสูงอีกด้วย เนื่องจากข้าวซ้อมมือมีประโยชน์หลายอย่างต่อสุขภาพร่างกาย ดังนั้นข้าวซ้อมมือก็ยังคงเป็นสิ่งที่ต้องการต่อชุมชนอยู่ตลอดเวลา

4.4 ผลการศึกษาการผลิตข้าวซ้อมมือ

จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากทางกลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือมากมายไม่ว่าจะเป็นประวัติความเป็นมา การจัดสรรผลผลิต แต่ที่สำคัญคือขั้นตอนการผลิตข้าวซ้อมมือซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์การทำ และขั้นตอนการผลิตดังต่อไปนี้

1. วัสดุอุปกรณ์การทำข้าวซ้อมมือ

- ข้าวเปลือก

- เครื่องตำ/ครกตำ

- เครื่องสี

- กระด้ง

- ถูบบรรจุข้าว

2. เรียนรู้กระบวนการผลิตข้าวหอมมือของจริง คือ

- จัดหาวัตถุดิบ (ข้าวเปลือก) ตามที่ผู้บริโภคต้องการ เช่นข้าวเล็บนก ข้าวเจ้าหอม และข้าวหอมประทุมจากสตูลและพัทลุง
- นำข้าวเปลือกผึ่งแดดให้แห้งประมาณ 1 วัน

- นำข้าวเปลือกที่แห้งแล้ว ไปสีกับครกสีข้าว

- นำข้าวที่ผ่านการสีครกมาผัดกับกระดังเพื่อเอาเกลบออก

- นำข้าวที่ผ่านการเอาเกลบออกแล้วไปตำในครก

- นำข้าวที่ผ่านการตำแล้วไปผัดเอาเกลบและรำออก

- แล้วยำข้าวที่ผ่านการผัดแล้วไปร่อนกับกระด้ง เพื่อเอากากที่ผ่านจากการตำออก

- เสร็จแล้วจะได้ข้าวหอมมือตามต้องการ (บริโภคน) แล้วยำไปบรรจุถุงเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป

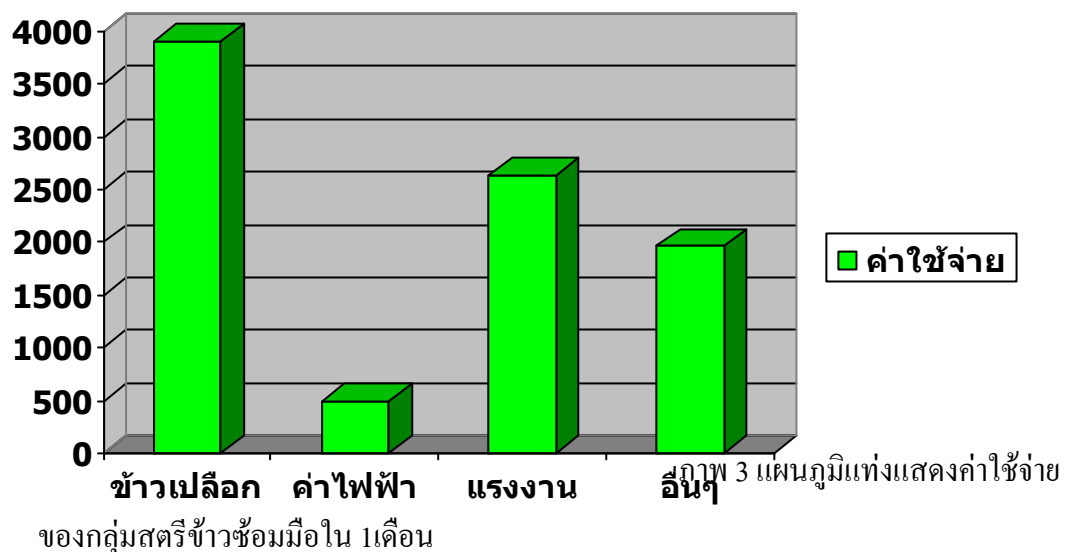

4.5 ผลการสัมภาษณ์การจัดสรรผลผลิตของกลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือ

จากการสอบถามในเรื่องค่าใช้จ่ายในการลงทุนแต่ละครั้งต้องมีปัจจัยดังนี้

1. ค่าข้าวเปลือก
2. ค่าไฟฟ้า
3. ค่าแรงงาน

ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (บาท)

จากภาพ 3 พบว่า การจัดสรรผลผลิตและการบริหารกลุ่ม ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 จะเป็นการซื้อข้าวเปลือกมาใช้ในการผลิตข้าวมากที่สุด ส่วนที่เหลือจะใช้ในค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าแรงงาน ค่าไฟฟ้า

ค่าอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้การจัดสรรผลผลิตของทางกลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือนั้นถือว่าการจัดสรรที่ลงตัวแล้ว

เรื่องการตลาดของกลุ่มมีการฝาก-ขายกับร้านค้าในชุมชนและกลุ่มงานแสดงสินค้า O-TOP หรือบางครั้งก็มีลูกค้าประจำมารับซื้อที่โรงเรือน ซึ่งถ้าหากทางกลุ่มส่งขายจะขายกิโลกรัมละ 33 บาท แต่ถ้าหากขายเองจะขายกิโลกรัมละ 38 บาท ในการผลิตข้าวซ้อมมือแต่ละเดือนของกลุ่มนั้นประมาณ 300 – 350 กิโลกรัม แต่ความต้องการของชุมชนนั้นประมาณ 500 กิโลกรัมต่อเดือน ซึ่งทำให้ชุมชนยังขาดข้าวซ้อมมือในการบริโภคอยู่

การผลิตข้าวซ้อมมือของกลุ่มโดยประมาณจากข้าวเปลือก 1 ไร่ จะได้ข้าวซ้อมมือ 340 กิโลกรัมต่อเดือน ซึ่งข้าวเปลือก 100 กิโลกรัม จะได้ข้าวซ้อมมือ 68 กิโลกรัม ใน 1 เดือนของการลงทุนทางกลุ่มจะได้กำไรจากข้าวซ้อมมือโดยประมาณ 1020 บาท โดยหักค่าใช้จ่ายออกทั้งหมดแล้ว และมีการแบ่งผลดังนี้

- สมาชิกในกลุ่มข้าวซ้อมมือ 40 %
- สวัสดิการกลุ่ม 20 %
- สาธารณประโยชน์ 20 %
- ตอบแทนกลุ่ม 20 %

ทางกลุ่มข้าวซ้อมมือไม่ได้มีเพียงแค่การผลิตข้าวซ้อมมือเท่านั้น แต่ยังมีการขายของอย่างอื่นด้วย เช่น เครื่องครัว เป็นต้น และรับสินค้า O-TOP จากตำบลอื่นมาเป็นสินค้าด้วย

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า การผลิตข้าวของกลุ่มตัวอย่างได้ผลผลิตที่ใกล้เคียงกันเนื่องจากผลที่ออกมานั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม วัชพืชในนา และคุณภาพของดิน การส่งข้าวออกขายในแต่ละครั้งจึงไม่คงที่และ

ไม่เท่ากัน กลุ่มข้าวซ้อมมือจึงได้ข้าวเปลือกในปริมาณที่ไม่เพียงพอบวกกับร้านค้าที่จำหน่ายก็มีน้อย แต่ทางสมาชิกก็ได้เปิดจำหน่ายเองที่กลุ่มด้วย ทำให้ผู้บริโภคหาซื้อได้ง่ายขึ้น แม้ว่าราคาของข้าวซ้อมมือ

กับข้าวสารทั่วไปจะแตกต่างกันไม่มาก แต่การบริโภคข้าวซ้อมมือก็ยังมีย่อยเมื่อเทียบกับข้อมูลที่สำรวจผู้บริโภค เพราะข้าวซ้อมมือยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน จึงแสดงให้เห็นว่าประชากรในชุมชนยังต้องการข้าวซ้อมมืออยู่เป็นจำนวนมากเมื่อเทียบจากการสัมภาษณ์ผู้บริโภค เพียงแต่ข้าวซ้อมมือมีจำนวนน้อยกว่าความต้องการของประชาชน และร้านค้าที่รับจำหน่ายก็มีน้อย ทำให้ผู้บริโภคหาซื้อข้าวซ้อมมือยากขึ้น การส่งเสริมให้กลุ่มผู้ผลิตส่งข้าวขายให้กับกลุ่มข้าวซ้อมมือจึงเป็นปัจจัยหลัก และการสนับสนุนให้ข้าวซ้อมมือสู่ตลาดในชุมชนให้มากขึ้นกว่าเดิม นั้น ถือเป็นสิ่งที่นักวิจัยอย่างเราควรร่วมมือกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มจำนวนข้าวเปลือกที่ใช้สำหรับการผลิตข้าวซ้อมมือภายในกลุ่มให้มากขึ้น
2. ควรเพิ่มจำนวนร้านค้าที่รับจำหน่ายข้าวซ้อมมือเพื่อการบริโภคข้าวที่ทั่วถึง

เอกสารอ้างอิง

1. เอกสาร

นางสุวรรณณี ชุ่มจำรัส , เอกสารแผ่นพับกลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือ บ้านสะพานโยง

นางสุวรรณณี ชุ่มจำรัส , บัญชีรายรับรายจ่ายของกลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือ, 2552

นางสุวรรณณี ชุ่มจำรัส , ถูงผลิตภัณฑ์ข้าวซ้อมมือ

2. เว็บไซต์

- <http://www.bloggang.com> , สืบค้นเมื่อวันที่ 18 เดือนสิงหาคม 2553
- <http://www.elib-online.com> , สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เดือนสิงหาคม 2553
- <http://www.ku.ac.th> , สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เดือนสิงหาคม 2553
- <http://www.horapa.com> , สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เดือนสิงหาคม 2553
- <http://www.gotoknow.org> , สืบค้นเมื่อวันที่ 21 เดือนสิงหาคม 2553
- <http://www.andamanguide.com> , สืบค้นเมื่อวันที่ 21 เดือนสิงหาคม 2553
- <http://www.med.nu.ac.th> , สืบค้นเมื่อวันที่ 21 เดือนสิงหาคม 2553
-

3. บุคคล

- นางสุวรรณณี ชุ่มจำรัส , ประธานกลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือ, กลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือบ้านสะพานโยง, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 18 เดือนสิงหาคม 2553
- นายปรีดา ราชภักดี , สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควนโดน, องค์การบริหารส่วนตำบลควนโดน, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 18 เดือนสิงหาคม 2553
- นายวุฒิเวช เจริญชัย, หัวหน้าแผนกเศรษฐกิจชุมชน, สำนักงานเทศบาลอำเภอควนโดน, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือนสิงหาคม 2553

- ประชาชนบ้านสะพานโยงจำนวน 38 ครัวเรือน ต.ควนโดน อ.ควนโดน จ.สตูล, สัมภาษณ์เมื่อ
วันที่ 10-18 เดือนสิงหาคม 2553

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม (Supply)

วิจัยเรื่อง วิถีชีวิต พัฒนาแนวคิด สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน

ชื่อ – สกุล (นาย/ นาง/นางสาว)

อายุ ปี ศาสนา

บ้านเลขที่ หมู่ ตำบล อำเภอ

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ เบอร์โทรศัพท์

ในครอบครัวของท่านมีสมาชิกทั้งหมด คน

พื้นที่ไร่นา ไร่

ผลผลิตที่ได้ / ไร่ / ปี ตัน

ราคาซื้อขาย / ส่ง / กิโลกรัม บาท

เก็บไว้ในครัวเรือน กระสอบ

ส่งขายให้กับกลุ่มในชุมชน ตัน

ส่งขายให้กับพ่อค้าแม่ค้า ตัน

รูปแบบของข้าวที่ส่งขาย

- ☐ ข้าวเปลือก
- ☐ ข้าวสาร
- ☐ ข้าวซ้อมมือ

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบสอบถาม (Demed)

วิจัยเรื่อง วิธีชีวิต พัฒนาแนวคิดสู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน

ชื่อ – สกุล (นาย/ นาง/นางสาว)

อายุ ปี ศาสนา

บ้านเลขที่ หมู่ ตำบลอำเภอ

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ เบอร์โทรศัพท์

ในครอบครัวของท่านมีสมาชิกทั้งหมด คน

ท่านซื้อข้าวมารับประทานจากที่ใด

- ☐ พ่อค้า/แม่ค้า
- ☐ กลุ่มสตรีข้าวหอมมือในชุมชน
- ☐ ของตนเอง

ราคาข้าวที่ท่านซื้อ / กิโลกรัม บาท

จำนวนข้าวที่กิน / เดือน กิโลกรัม

ท่านต้องเสียเงินซื้อข้าวบริโภคภายในครอบครัว / เดือน บาท

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบสอบถาม

การจัดสรรผลผลิต (การตลาด)

วิจัยเรื่อง วิธีชีวิต พัฒนาแนวคิดสู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน

ชื่อ – สกุล (นาย/ นาง/นางสาว)

อายุ ปี ศาสนา

บ้านเลขที่ หมู่ ตำบลอำเภอ

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ เบอร์โทรศัพท์

ราคาข้าวที่ท่านขาย / กิโลกรัม บาท

ความต้องการข้าวซ้อมมือ/เดือน.....กิโลกรัม

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 1 การสอบถามข้อมูลในพื้นที่

ภาพที่ 2 การสอบถามกลุ่มสตรีข้าวซ้อมมือ

ภาพที่ 3 การคัดข้าวเปลือก

ภาพที่ 4 เครื่องตำใน

ปัจจุบัน

ภาพที่ 5

เครื่องสี

ข้าวเปลือก

ภาพที่ 6 เครื่องสีในอดีต

ภาพที่ 7 การตำข้าวเปลือก

ภาพที่ 8 ผลิตภัณฑ์ข้าวซ้อมมือ

ภาพที่ 9 การสอบถามข้อมูล

ภาพที่ 10 การสอบถามสมาชิกสตรีข้าวซ้อมมือ

ภาพที่ 11 การตำข้าวซ้อมมือในอคิด

ภาพที่ 12 เครื่องตำข้าวซ้อมมือในปัจจุบัน

ภาพที่ 13 การสีข้าวซ้อมมือในอดีต

ภาพที่ 14 เครื่องสีข้าวซ้อมมือในปัจจุบัน

ภาพที่ 15 การฟัดข้าวซ้อมมือ

ภาพที่ 16 การตำข้าวซ้อมมือ

ภาพที่ 17 กลุ่มการเกษตร ผลิตภัณฑ์ข้าวซ้อมมือ

ภาพที่ 18 ผลิตภัณฑ์ข้าวซ้อมมือ

ภาพที่ 19 การสีข้าวในอดีต

ภาคผนวก ค

สรุปข้อมูลดิบจาก

แบบสอบถาม

จากการสอบถามตามที่ได้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภคจึงได้ข้อมูลซึ่งสามารถแยกข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลผู้ผลิต

ทางผู้วิจัยได้สุ่มการสอบถามจากกลุ่มสตรีชาวชอมมือจำนวน 8 คน โดยการสุ่มแบบเฉพาะ จากประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เภรณญิก และสมาชิกกลุ่มชาวชอมมือ จึงได้ข้อมูลดังนี้

- 1.1 ข้อมูลการผลิต ซึ่งบุคคลในชุมชนส่วนใหญ่มีพื้นที่การทํานาไม่เกิน 10 ไร่ และการทํามาต่อปีของผู้ผลิตจะทำเพียง 1 หรือ 2 ครั้งเท่านั้น เมื่อได้ผลผลิตแล้วก็จะส่งขาย แก่ร้านค้าภายนอก และกลุ่มสตรีชาวชอมมือ
- 1.2 ข้อมูลการส่งขาย มีการขายให้กลุ่มสตรีชาวชอมมือและพ่อค้าแม่ค้าตามท้องตลาด แต่ส่วนใหญ่ นั้นจะเก็บข้าวไว้ในครอบครัwmมากกว่าการส่งขาย จึงส่งผลให้การผลิตข้าวชอมมือมีปริมาณที่น้อยแก่ความต้องการของผู้บริโภค

2. ข้อมูลผู้บริโภค

จากการสำรวจพื้นที่ชุมชนบ้านสะพานโยงแล้วรวมทั้งหมดในชุมชนมีบ้าน 145 ครัวเรือน ผู้วิจัย จึงได้เลือกสุ่มมา 38 ครัวเรือน เพื่อเป็นการสะดวกต่อการวิเคราะห์ โดยการสุ่มจะไม่เฉพาะเจาะจง จึงได้ข้อมูลดังนี้

- 2.1 ข้อมูลการบริโภคข้าว ซึ่งภายในชุมชนบ้านสะพานโยงส่วนใหญ่ร้อยละ 50 จะบริโภคข้าวของตนเอง ส่วนที่เหลือจะบริโภคข้าวภายนอกและข้าวชอมมือ แต่จากแบบสอบถามชาวบ้านได้บอกว่าต้องการรับประทานข้าวชอมมือเหมือนกันแต่การผลิตข้าวชอมมือนั้นน้อยเกินไป ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- 2.2 ข้อมูลราคาการขายข้าว ของประชากรจะอยู่ที่ราคา 30 – 35 บาท แต่ถ้าเป็นข้าวที่ได้จากการซื้อจากโรงสีข้าวจะอยู่ที่ราคา 22 บาท จึงทำให้ราคาข้าวนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกปี และราคาข้าวชอมมือนั้นอยู่ที่ราคากิโลกรัมละ 35 บาท เท่านั้น

